

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Iustitia Et Iure, Continens Tractatus De Prudentia, Fortitudine, &
temperantia, de Ieiunio, & Iustitia generaliter sumpta, de Iustitia
commutativa, nempe de Pactis, & Contractibus in genere, de Promissione,
& Donatione liberali, de Commodato, & Deposito, de Mutuo, & Vjura, de
Emptione, & ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

8. An possessor qui à principio fuit bona fide, & postmodum mala
superuenit possit rem alienam, & fructus eius retinere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76677)

Consultus æquum & bonum esse pecuniam meam quæ ad te peruenit eam mihi a te reddi. Ergo similiter æquum, & iustum est, vt fructus alteri debitos reddas. Secundo pingens in aliena tabula bona fide obligatus est affirmationem Domino tabulæ reddere, non obstante quod tabulæ factus fuerit Dominus. §. si quis in aliena tabula insitit. de rerum diuisione. eo quod re aliena dicitur factus est. Cum ergo ex fructibus alienis dicitur fuerit factus illos restituere debet non obstante illorum dominio. Tertio in iudicijs vniuersalibus sic nuncupatis, quæ sub vnius petitione censentur plures res simul peti, vt contingit in hereditate, dote, fideicommissio vniuersali. leg. item vnde anm. §. fin. ff. de petit hereditatis, et leg. 1. ff. de fideicommissaria hereditatis petit. quia sub vno iure plura contenta sunt, fatentur omnes fructus ex ea re perceptos restituendos fore ei cui res ipsa restitui debet. Ergo idem est dicendum in iudicio singulari quale est proueniens ex aliqua re particulari donata, emptæ, commodata, deposita, cum in huiusmodi rem efficacius ius censetur Dominus habere quam in rem vniuersalem. Neque valet dicere fructus ex aliqua hereditate, & fideicommissio perceptos hereditatem & fideicommissum augere, nam etiam fructus percepti ex qualibet re aliena possessoris patrimonium augent, & consequenter ad dominium illius rei cuius sunt fructus pertinere debent. Item fructus extantes conueniunt omnes restituendos esse, at cum locupletior factus est ob fructuum consumptionem æquiualeter fructus existunt, debent ergo restitui. Tandem probant quia locupletari non debet quis cum alterius iactura. reg. 48. de Reg. iur. in 6. cui consentit lex nam ad h. ff. de condit. ind. h. si, nature æquum est nemini cum alterius detrimentum fieri locupletiorum. At si possessor bonæ fidei obligationem non haberet restituendi fructus consumptos quorum occasione locupletior factus est eam iactura veri domini cui sunt debiti illi fructus fieret locupletior. Non igitur est admittendum.

12. Carterum etsi hæc sententia vtpote naturalis, & naturali iuri conformior tuenda, & consulenda sit, maxime in foro conscientie, contraria scilicet non esse obligatum possessorem bonæ fidei fructus consumptos, tamen ob eorum consumptionem dicitur euaserit restituere, satis probabilis est, & secure in vtroque foro applicari potest, sicut docet Glossa. §. si quis à non domino, verbo, non potest insitit. de rerum diuisione, et leg. et ex diverso, vt bonum habendam ff. de rei vindicatio, et cap. grauis, verbo fructus de reu. spoliator. et ibi Anton. num. 12. Cardin. num. unico. Imola. n. 4. Ant. Gabriel. in suis commun. opin. tit. de acquirit. rer. domin. conclus. 2. n. 3. Ioann. Garcia de expens. cap. 23. n. 4. Arias Pinellus, in leg. 2. Cod. de descendenda vendit. 2. p. cap. 4. n. 74. et n. 60. Duaren in comment. ad tit. de usuris, et fructibus. tit. qui fructus in restituit veniant. Anton. Faber, lib. 4. consuet. cap. 17. non procul à sine Andreas Fachin. lib. 1. controuers. cap. 58. Conellus de iure ciuili. lib. 4. cap. 24. et 25. et alij plures reuati Douarru. Menoch. & Sanch. n. p. 2. edenti a ducti et probabile reparat. Lessius, et Sanch. loc. cit. Ducor. dubium esse non potest iure positivo possessorem bonæ fidei eximi posse ab obligatione restituendi prædictos fructus consumptos: si enim iure sic disponere concessum est ei illorum dominum quod alias iure naturali domino rei competebar, potuit sic concedi atque prædicta obligatione. Quod autem sic factum sit mihi perluadet text. in leg. certum. Cod. de rei vindicatio. à contrario sensu, vbi solum fructus extantes cauere restituendos, ergo non consumptos: & §. si quis à non domino insitit de rei diuis. dicitur, si postea dominus superuenierit, & fundum vindicet de fructibus ab eo consumptis agere non potest, non solum inquam actione rei vindicationis, quia hac actione etiam non essent consumpti agere non valebat, sed nec iudicis officio aut conditione sine causa, qua potest agere cum fructus extant, secundo mouetor, quia praxi receptum est teste Fabro, Sanch. & Rebell. possessorem bonæ fidei ad fructus perceptos, & consumptos ante litem contestationem non condemnari iuxta leg. 4. ff. de acquirit. rerum dominio. At si possessor bonæ fidei obligacionem haberet hos fructus restituendi, peti ab eo deberent. Forum autem conscientie exteriori conforme est cum falsæ præsumption non inicitur. Ergo cum in foro externo censetur deobligatus ab hæc restitutione possessor bonæ fidei etiam in foro conscientie deobligatus censi debet. Tertio ducor. x. §. et si hereditas. ver. si vero insitit. de officio iudicis. ibi. Si vero bonæ fidei possessor fuerit non habetur ratio neque consumptorum, neque non perceptorum. At fructus non perceptos, nullam habet restituendi obligationem, ergo neque obligationem habet restituendi consumptos, cum eadem sit vtrumque decisio. Neque refert si dicas id intelligendum esse, cum possessor bonæ fidei dicitur factus non est, tum quia prædictæ leges generaliter loquuntur, tum quia inutilis esset exemptio, & deobligatio ad restituendis fructibus bona fide consumptis contenta in prædictis legibus Nam cum possessor bonæ fidei dicitur factus non est consumptione fructuum ex re aliena perceptorum, nulla restitutionis obligacione tenetur, etiam iure naturali spectato, sicut nec tenetur rem ipsam alienam ex qua sunt fructus percepti bona fide consumptam restituere. Ne ergo leges deobligantes à fructuum restitutione inuitiles sint, fatendum ne-

cessario est intelligendas esse non solum cum possessor dicitur factus non est, fed etiam cum factus est dicitur. Adde leg. 5. de iust. que frequenter contingunt. leg. Nam et ff. de reu. ind. frequenter contingit consumptione fructuum alienorum locupletior fieri possessorum. Ergo in hoc casu euadenda sunt deobligationem inducere.

Fundamenta vero quibus opposita sententia nititur non conuincunt. Nam ad leg. 1. me & Titium, respondeo loqui de pecunia, cuius dominium in possidentem translatum non est, de hac merito dicit Consultus æquum esse suo domino restituere. Secus est de fructibus quorum dominium quaesitum possessor ratione curæ, & diligentie adhibite in illis percipiendis, & ob bonæ fidei consumptionem. Ad 2. desumptum ex pictura in aliena tabula, respondeo probare manifeste fructus extraneos restituendos esse, non tamen bona fide consumptos. Præterquam quod in fructibus est specialis iuris concessio & ab obligatione restituendi deobligatio quæ tamen non est in pictura tabulæ alteræ. Ad tertium fateor in iudicijs vniuersalibus obligationem esse restitutionis fructuum, quia hereditatem augent, & eadem effectus petuntur, ac fructus ex re aliena percepti, & consumpti nec tamen alienam augent, cum possessor sit, & nec domini, neque eadem actione peti possunt. Ad 4. concedo spectato iure naturali factus esse quod fructus æquiualeter existant, vt illos restitui obligatus esse restituere, at spectato iure positivo in iusticijs est, siquidem ab obligatione restituendi consumptos ex mit, quorum consumptionem non impedit prædicta æquiualetria. Ad vltimum respondeo regulam verissimam esse, ne quo tamen in practico procedere, siquidem possessor bonæ fidei non locupletatur ex re aliena, cum fructus non alterius quam ipsius possessor sit, nec cuius sic disponere.

Hæc autem certiora sunt spectato iure regio Castellæ. Nam lex 39. tit. 28. par. 3. expresse decidit fructus pure naturales restituendos esse domino quamuis consumpti sint, eus vero aliqua cura, & diligentia possessor ex eorum consumptione dicitur euadit, alias iuri naturali decisio aduertatur, si in eorum casu ad restitutionem fructuum naturalium possessionem obligatur. Atque ita docet Gregor. Lop. tit. 1. §. 4. in 14. par. Pichard, §. si quis à non domino. n. 15. in fin. de rerum diuisione. Sanch. lib. 2. in decalog. cap. 23. n. 83.

§. VIII.

An possessor, qui à principio fuit bonæ fidei, & post modum mala superuenit, possit rem alienam, & fructus eius retinere.

1. Plures affirmant.
2. Oppositum est tenendum.
3. Satis est obiectum.
4. Ratione litem contestata præcisio non tenetur possessor fructus perceptos restituere.
5. Pectia communi sententia à tempo à litem contestata, fructuum restitutionem inducendum esse, si firmata iura locum habere cum in instanti in iudicio post restitutionem actoris perempta est.
6. Verius iure ex præcisio litem contestatione non esse possessor rem suam suam.
7. Satis est fundamentis oppositi.

Non desunt plures doctores. Glossa leg. et ex diuis. Verbo non habendam ff. de rei vindicatio. Bald. leg. qui sit §. non a fidei. n. unico. ff. de usur. Imola. c. p. g. anni de reu. spoliator. n. 7. Ancharan. n. 11. Burorius. n. 34. Faber §. si quis a non domino §. 1. et vbi insitit. de rerum diuis. et alij plures reuati Sanch. lib. 2. in decalog. cap. 23. n. 149. aliter sententiam non esse restituere fructus quousque fructus esse co. iudicatus est sit, quia interim suos fecit, reuocabili tamen, & deceptus si mala fides præscriptionem impedit non tamen fructuum acquisitionem Ducuntur ex leg. qui sit ad fin. m. ff. de usur. vbi Julian. inquit. Bonæ fidei emptor scilicet, & aequum fructus percipere cognouit fundum esse alienum, et non percipere fructus fructus faciat, queritur. Respondi: bonæ fidei emptor quod fructus percipiendos intelligi debet quando euictus fructus non fuerit. Nam & seruis alienis quem bona fide reo tibi mihi ex re mea, vel operis suis acquirit quantum euictus non fuerit. Non igitur mala fides obstat fructuum acquisitioni, & retentioni in eum cum res euicta non est.

Sed tenendum est stante mala fide verè, & præcipue, nec tenet neque illius fructus re restituere posse, se d. Domino esse reddenda non expediat euictione, sic post alios antiquiores docentur lib. 1. variat. cap. 3. n. 7. Ioann. Garcia de expens. cap. 23. n. 13. Menoch. de recuperanda possess. rem. 15. n. 592. et 612. Spino speculo testament. Gloss. 13. n. 48. Pichard. 1. leg. de qui non d. mine. n. 8. in fin. de rerum diuis. Sayrus claus. 1. 1. lib. 10. tract. 2. cap. 1. n. 2. Petr. Navarra. lib. 3. de reu. i. 1. par. 3. d. 1. n. 144. Mol. 1. n. de insitit. disp. 566. vbi quæritur

